Sledi v snegu

Ko zapade sneg, se nam med sprehodom zazdi, da je tišina beline iz narave posrkala vse znake življenja. Pozorno oko pa bo v gozdu opazilo marsikaj: ostanke hrane divjih živali, perje, živalske iztrebke in ne nazadnje sledi živalskih kopit in tac. Čigave zgodbe nam pripovedujejo?

Srnjad in jelenjad

Med zimo ostane na odprtem, zadržuje se na poljih in včasih išče hrano tudi v bližini naselij. V gozdu oziroma na poljih živi srnjad tudi v večglavih tropih, ki jih vodi izkušena srna. Ne umaknejo se v prezimovališče, pač pa se pozimi čim manj gibajo, saj morajo zaradi manjše dostopnosti hrane predvsem med sneženjem varčevati z energijo. Pri tem jim pomagajo lovci, ki jim na krmišča redno prinašajo primerno hrano.

Pozimi je srnjad in jelenjad lahek plen, saj se v snegu težje giblje, pri tem porabi več energije kot sicer in se hitro upeha. Prav zato je pomembno, da med sprehodom po gozdu živali ne vznemirjamo, se jim ne približujemo in nismo hrupni. Če jih preplašimo, bodo namreč veliko energije porabile za to, da zbežijo pred nami. Tako bodo oslabele in postale lažji plen za plenilce, lahko pa celo zbolijo ali shirajo.

Med zimskim sprehodom v gozdu imej psa vedno na povodcu.

Volkovi in risi

Volk je gotovo ena od živali, ki pozimi lovi srnjad. Sneg mu lov olajša, saj upočasnjuje njegov plen. Pozimi pa volk ni le odličen lovec, temveč poskrbi tudi za nadaljevanje svoje vrste. Med januarjem in marcem se namreč pari. Tako kot volkovi na krmišča prežijo tudi risi.

Poleti in jeseni si živali naredijo zalogo podkožne tolšče, ki jih greje in jim pomaga prezimovati. Sesalcem se pozimi zgosti kožuh, ptiči dobijo več puha.

Medvedi

Na medveda po navadi pomislimo, ko omenimo zimsko spanje. Res je, da medved zimo predremlje, čisto pravo zimsko spanje pa bi lahko pripisali kateri drugi gozdni živali, na primer polhu.

Če je zima mila, medved presodi, da si je s hrano nabral dovolj energije, da se odpravi do krmišč in se nastavlja sončnim žarkom. Kadar je zima huda, se zadržuje v brlogu in čaka na ugodnejši čas za potep. Medvedke pa imajo pozimi drugo skrb. Do konca januarja v brlogu skotijo do tri mladiče in čez zimo skrbijo za svoj naraščaj.

Lisica

Lisica, ki velja za bolj samotarsko, se pozimi raje druži kot sicer. Januarja in februarja smo v gozdu deležni lisičjega oglašanja, saj je to čas, ko si lisičji samci izbirajo samico. Ker se več samcev poteguje za eno samico, je zima zanje tudi čas divjih spopadov.

FOTOGRAFIJE: SHUTTERSTOCK

Volčje sledi so zelo podobne pasjim. Od lisičjih jih ločimo tako, da potegnemo vodoravno črto med kremplji krajnih prstov. Pri lisici poteka črta za sprednjimi prsti, pri pasji in volčji tački pa jih seka.

Ali veš?

- Če zunanje ptice hranimo v ptičji krmilnici, je nujno, da to počnemo vso zimo. Če se ptice navadijo na ta vir hrane in jim ga nato, ker gremo za en teden na smučanje, odvzamemo, jih spravimo v življenjsko nevarnost.
- Za divje živali, ki jih najdemo v mestnem okolju (ptice, nutrije), velja enako kot za divje živali v gozdu. Ne dotikamo se jih, ne nastavljamo jim hrane, temveč jih samo tiho opazujemo.
- Vodne ptice (npr. race) se prehranjujejo z vodnim rastlinjem, mladiči pa z žuželkami. Hrane imajo dovolj. Če jih dodatno hranimo, se čezmerno razmnožijo, pri tem pa jim lahko zmanjka hrane v obliki žuželk. Zato večina mladičev ne preživi, odrasle race pa imajo lahko zaradi kruha, ki jim ga pogosto mečemo, občutek lažne sitosti in težave s prebavili, ki lahko vodijo tudi v smrt.
- Nutrije najbolje poznajo prebivalci Ljubljane. Tudi zanje velja, da jim dodatno hranjenje omogoča čezmerno razmnoževanje. Ker so nutrije lovna vrsta, velja, da jih lovci ob povečanju števila živali odstrelijo. Tega pa nočemo, mar ne?

Nuša Ema Miklavec
Društvo za zaščito živali Ljubljana
www.dzzz.si